

Lege nr. 80 din 11 iulie 1995 privind statutul cadrelor militare

Parlamentul României adopta prezenta lege

CAPITOLUL 1 Dispoziții generale

Art. 1

Prin cadre militare, în sensul prezentei legi, se înțelege cetățenii români cărora li s-a acordat grad de ofițer, maistru militar sau subofițer, în raport cu pregătirea lor militară și de specialitate, în condițiile prevăzute de lege.

Cadrele militare sunt în serviciul națiunii.

Art. 2

Potrivit gradelor pe care le au, cadrele militare sunt constituite în corpul subofițerilor, corpul maiștrilor militari și corpul ofițerilor.

Gradele cadrelor militare, în ordinea lor ierarhica, sunt:

A. Subofițeri:

- a) sergent major;
- b) plutonier;
- c) plutonier major;
- d) plutonier adjutant;
- e) plutonier adjutant șef.

B. Maiștri militari:

- a) maistru militar clasa a IV-a;
- b) maistru militar clasa a III-a;
- c) maistru militar clasa a II-a;
- d) maistru militar clasa a I;
- e) maistru militar principal.

C. Ofițeri:

a) ofițeri cu grade inferioare:

- sublocotenent, respectiv aspirant pentru cei din marina militară;
- locotenent;
- căpitan;

b) ofițeri cu grade superioare:

- maior, respectiv locotenent-comandor pentru cei din aviația și marina militară;
- locotenent-colonel, respectiv căpitan-comandor pentru cei din aviația și marina militară;
- colonel, respectiv comandor pentru cei din aviația și marina militară;

c) generali și amirali, prevăzuți la alin. 2¹ paragraful B lit. c);

Gradele cadrelor militare în ordinea lor ierarhica în Ministerul Apărării Naționale sunt:

A. Maiștri militari și subofițeri:

- a) maistru militar clasa a V-a, respectiv sergent*);
- b) maistru militar clasa a IV-a, respectiv sergent-major;
- c) maistru militar clasa a III-a, respectiv plutonier;
- d) maistru militar clasa a II-a, respectiv plutonier-major;
- e) maistru militar clasa I, respectiv plutonier adjutant;

f) maistrul militar principal, respectiv plutonier adjutant principal;

B. Ofițeri:

a) ofițeri cu grade inferioare:

- sublocotenent, respectiv aspirant, pentru cei din arma marina;

- locotenent;

- căpitan;

b) ofițeri cu grade superioare:

- maior, respectiv locotenent-comandor, pentru cei din arma aviație și arma marina;

- locotenent-colonel, respectiv căpitan-comandor, pentru cei din arma aviație și arma marina;

- colonel, respectiv comandor, pentru cei din arma aviație și arma marina;

c) generali și amirali:

- general de brigada - cu o stea, respectiv general de flotila aeriană - cu o stea, pentru cei din arma aviație și contraamiral de flotila - cu o stea, pentru cei din arma marina;

- general-maior - cu doua stele, respectiv contra-amiral - cu doua stele, pentru cei din arma marina;

- general-locotenent - cu trei stele, respectiv vice-amiral - cu trei stele, pentru cei din arma marina;

- general - cu patru stele, respectiv amiral - cu patru stele, pentru cei din arma marina. (Alin. 2¹)

În afară acestor grade, pentru merite militare excepționale, în timp de război, Președintele României poate acorda generalilor de armata gradul de mareșal, care este cel mai înalt grad militar.

Art. 3

Gradul militar este un drept al titularului și reprezintă recunoașterea în plan social a calității de cadru militar. Gradul de ofițer, maistrul militar și subofițer nu se poate pierde decât în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.

Art. 4

Cadrele militare se pot afla în una dintre următoarele situații:

a) în activitate, când ocupa o funcție militară. Calitatea de cadru militar în activitate se menține și pe timpul cât acestea sunt eliberate din funcții pentru a urma diferite forme de pregătire în interesul serviciului, precum și atunci când sunt puse la dispoziție: în vederea încadrării sau trecerii în rezerva ori în retragere; pentru cazurile de boala stabilite prin hotărâre a Guvernului; pe timpul cât sunt în captivitate.

Pot fi ofițeri, maiștri militari sau subofițeri în activitate persoanele care au cetățenie română și domiciliul în țară;

b) în rezerva, când nu ocupa o funcție militară, dar întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru a fi chemate să îndeplinească serviciul militar ca rezerviști concentrați sau mobilizați, iar la nevoie, în calitate de cadre militare în activitate;

c) în retragere, când, potrivit legii, nu mai pot fi chemate pentru îndeplinirea serviciului militar.

Art. 5

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate sunt militari profesioniști. Profesia de ofițer, maistrul militar sau subofițer este o activitate menită să asigure funcționarea, perfecționarea și conducerea organismului militar în timp de pace și de război.

Accesul în profesie, precum și evoluția ulterioară pe treptele ierarhiei militare au la baza principiile și normele cuprinse în prezenta lege. În aplicarea acestora, pentru cadrele militare ale Ministerului Apărării Naționale se elaborează Ghidul carierei militare, aprobat prin hotărâre a Guvernului.

Art. 6

În exercitarea atribuțiilor ce le revin potrivit legii și prevederilor regulamentelor militare, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii sunt investiți cu exercițiul autorității publice, bucurându-se de protecție potrivit legii penale.

Cadrele militare prevăzute la art. 2 alin. 2 paragraful C lit. c) și alin. 2¹ paragraful B lit. c) au rangul de demnitari ai statului român în exercitarea funcțiilor prevăzute cu grad de general/similar, fără a beneficia de drepturi suplimentare conferite de această calitate.

CAPITOLUL 2

Îndatoririle și drepturile cadrelor militare

Art. 7

Îndatoririle, drepturile și libertățile cadrelor militare sunt cele stabilite de Constituția României, de legile tarii și de prezentul statut.

Profesia de ofițer, maistru militar sau subofițer în activitate incumbă îndatoriri suplimentare, precum și interzicerea ori restrângerea exercitării unor drepturi și libertăți, potrivit legii.

Secțiunea 1 Îndatoriri

Art. 8

Cadrele militare au următoarele îndatoriri principale:

a) să fie loiale și devotate statului român și forțelor sale armate, să lupte pentru apărarea României, la nevoie până la sacrificiul vieții, să respecte și să apere valorile democrației constituționale;

b) să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare, să execute întocmai și la timp ordinele comandanților și ale șefilor, fiind responsabile de modul în care îndeplinesc misiunile ce le sunt încredințate. Cadrelor militare nu li se poate ordona și le este interzis să execute acte contrare legii, obiceiurilor războiului și convențiilor internaționale la care România este parte; neexecutarea ordinelor în aceste condiții nu atrage răspunderea penală și civilă a subordonaților;

c) să prețuiască onoarea și gloria de luptă ale forțelor armate ale României, ale armei și unității din care fac parte, precum și demnitatea gradului și a uniformei militare pe care le poartă;

d) să-și perfecționeze pregătirea profesională, să asigure instruirea temeinică și educarea subordonaților și să apere drepturile acestora;

e) să acționeze pentru întreținerea regulamentulă și menținerea în stare de operativitate a tehnicii și armamentului și pentru folosirea și administrarea eficientă a bunurilor din dotare;

f) să păstreze cu strictețe secretul militar, de stat și de serviciu, precum și caracterul confidențial al unor activități și documente.

Cadrele militare în activitate au obligația să participe la misiuni în afara teritoriului statului român, în funcție de cerințele Ministerului Apărării Naționale, pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin convenții și tratate internaționale.

Poate face excepție, la cerere, de la prevederile alin. 2 cadrul militar care întâmpină greutăți familiale deosebite și se încadrează în una dintre următoarele situații:

a) formează o familie monoparentală;

b) este întreținător unic de familie, al copilului/fratelui/ părintelui;

c) unul sau ambii părinți sunt invalizi de gradul I sau II, indiferent de vârstă, și nu mai are alți frați sau surori majori, apti de muncă, ori mai are frați sau surori, dar aceștia nu pot contribui la întreținerea părinților

deoarece sunt elevi sau studenți la instituțiile militare de învățământ ori sunt invalizi de gradul I sau II ori aceștia execută o pedeapsă privativă de libertate;

d) soțul este grav bolnav, încadrat în gradul I sau II de invaliditate;

e) ambii soți sau frați ar urma să participe la misiune în aceeași perioadă și nu își exprimă acordul în acest sens;

f) în caz de calamități naturale.

Secțiunea a 2-a Drepturi

Art. 9

Cadrele militare în activitate au dreptul la:

a) solda lunară, compusă din solda de grad, solda de funcție, gradații și indemnizații, precum și la prime, premii, sporuri și alte drepturi bănești, ale căror cuantumuri se stabilesc prin hotărâre a Guvernului;

b) echipament, hrana, asistență medicală, medicamente, locuința de serviciu, gratuite, concedii și scutiri medicale plătite, în condițiile stabilite prin hotărâre a Guvernului;

c) reduceri sau scutiri de impozit pe venit și ale cuantumului chiriei, ajutoare și alte drepturi, potrivit reglementărilor în vigoare;

d) documente de transport gratuit pentru efectuarea concediului de odihnă sau în cazul mutării dintr-o garnizoana în alta, potrivit reglementărilor în vigoare;

e) suportarea de către Ministerul Apărării Naționale a sumelor necesare pentru asigurarea asistenței juridice a cadrelor militare pentru fapte săvârșite de către acestea în exercitarea, potrivit legii, a atribuțiilor de serviciu, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 10

Abrogat.

Art. 11

Pensionării militare decorați cu ordinul "Meritul Militar" clasele a III-a, a II-a și I beneficiază de un spor de 10%, 15% și, respectiv, 20% al cuantumului pensiei.

Art. 12

Cadrele militare în activitate au dreptul să urmeze învățământul superior militar sau civil, postuniversitar, doctoratul sau alte forme de perfecționare a pregătirii, cu respectarea normelor legale.

Art. 13

Cadrele militare în activitate pot fi trimise la studii în străinătate, prin concurs, cu aprobarea ministrului apărării naționale.

Cadrele militare în activitate care au absolvit școli și academii militare, cursuri sau alte forme de pregătire în străinătate beneficiază de drepturi depline la încadrarea și promovarea în funcții corespunzătoare studiilor din țara cu care le-au fost echivalate diplomele dobândite, în condițiile legii și ale reglementărilor militare.

Art. 14

În timp de pace, cadrele militare în activitate au dreptul la concediu de odihnă, concediu de odihnă suplimentar pentru activitate în locuri de muncă cu condiții deosebite - vătămătoare, grele sau periculoase - și la concediu de studii.

Regulile privind durata și acordarea concediului de odihnă, concediului de odihnă suplimentar și a concediului de studii, precum și compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 14¹

În timp de pace, cadrele militare în activitate au dreptul la concedii fără plată, pe o durată de cel mult 4 ani, în următoarele situații:

a) solicită să își urmeze soția sau soțul trimis în străinătate de către Ministerul Afacerilor Externe, de alte ministere, autorități administrative autonome, organe ori alte instituții de specialitate ale administrației publice centrale, pentru îndeplinirea unei misiuni permanente în străinătate la misiunile diplomatice, la oficiile consulare sau la alte reprezentanțe naționale, structuri și comandamente din cadrul organizațiilor internaționale din care România face parte, pentru o perioadă mai mare de 6 luni;

b) au fost selectate pentru a ocupa posturi de expert cu statut de angajat temporar în structurile din cadrul organizațiilor internaționale din care România face parte, în baza aprobării ministrului apărării naționale.

Pentru alte cazuri, temeinic motivate, cadrele militare în activitate au dreptul la concedii fără plată, pe durată determinată, de cel mult un an.

Concediile fără plată prevăzute la alin. 1 și 2 se aprobă de către ministrul apărării naționale sau de către comandantul stabiliți de acesta.

Ministrul apărării naționale poate prelungi durata concediilor fără plată prevăzute la alin. 1 și 2 cu cel mult un an.

În perioada concediului fără plată, acordat potrivit prevederilor alin. 1 sau 2, cadrele militare sunt suspendate din funcție și nu beneficiază de niciun drept din partea Ministerului Apărării Naționale, cu excepția celui privind folosirea locuinței de serviciu, în cazul când se dispune de aceasta.

Perioada concediului fără plată nu constituie vechime în serviciu pentru stabilirea pensiei, vechime în activitate pentru acordarea Semnului onorific În Serviciul Patriei și/sau pentru acordarea gradației următoare în condițiile legii.

În situația prevăzută la alin. 1 lit. a) și alin. 2, la stabilirea stagiului în gradul pe care îl au cadrele militare se ia în calcul o perioadă egală cu 3 părți din durata concediului fără plată.

În situația prevăzută la alin. 1 lit. b), la stabilirea stagiului în gradul pe care îl au cadrele militare se ia în calcul întreaga durată a concediului fără plată.

La încetarea concediului fără plată, instituția are obligația de a numi cadrul militar pe o funcție vacantă sau să îl pună la dispoziție în vederea încadrării.

Art. 15

Femeile, cadre militare în activitate, au dreptul la concediu de maternitate și beneficiază de pauze pentru alimentarea și îngrijirea copilului, precum și de alte drepturi prevăzute de lege pentru femeile salariate din administrația publică.

Cadrele militare în activitate, femei și bărbați, au dreptul la concediu și indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 2 ani și, în cazul copilului cu handicap, până la împlinirea vârstei de 7 ani, în condițiile prevăzute de dispozițiile legale în vigoare.

Art. 16

Cadrele militare în activitate care urmează cursurile de zi ale instituțiilor de învățământ superior beneficiază, în locul concediilor de odihnă, de vacante, conform programelor de învățământ ale instituțiilor respective și ordinului ministrului apărării naționale.

Art. 17

Pentru rezolvarea unor situații personale sau familiale deosebite, cadrelor militare în activitate, precum și celor în rezerva, pe timpul cât sunt concentrate sau mobilizate în unități militare, li se pot acorda permisiile. Durata permisiilor și comandanții care au dreptul să le aprobe se stabilesc prin regulamentele militare.

Art. 18

Timpul acordat pentru permisiile, scutiri și concedii medicale nu se scade din durata concediului anual de odihnă sau a concediului de odihnă suplimentar.

Art. 19

La declararea stării de război sau a mobilizării, precum și în situații deosebite stabilite de ministrul apărării naționale, concediile de odihnă, fără plată, de studii, vacanțele și permisiile se suspendă, cadrele militare în activitate fiind obligate să se prezinte la unitățile militare de care aparțin, în cel mai scurt timp posibil.

Pe timpul cât durează stările de război sau de mobilizare, cadrelor militare în activitate și celor în rezerva, concentrate sau mobilizate, li se pot acorda permisiile și concedii potrivit ordinului ministrului apărării naționale.

Art. 20

Abrogat.

Art. 20¹

Cadrele militare în activitate numite în prima funcție sau mutate în interesul serviciului într-o altă garnizoană decât cea în care își au domiciliul și care nu dețin locuință proprietate personală în acea garnizoană, nici ei și nici soțiile sau soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, au dreptul la o compensație lunară pentru chirie de până la 50% din solda lunară.

Cadrele militare în activitate numite în prima funcție sau mutate în interesul serviciului într-o garnizoană în care își au domiciliul, dar care nu dețin locuință proprietate personală, nici ei și nici soțiile sau soții acestora, în situația în care nu li se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, pot beneficia, în cazuri justificate, pe baza rezultatelor anchetei sociale efectuate de o comisie constituită prin ordin al ministrului apărării naționale, de compensația lunară pentru chirie, prevăzută la alin. 1, la propunerea comandanților sau a șefilor cadrelor militare respective.

Cuantumul concret al compensației și condițiile de acordare a acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului apărării naționale.

Soțiile sau soții cadrelor militare mutate în interesul serviciului într-o altă garnizoană, care au fost încadrate în muncă și au întrerupt activitatea datorită mutării împreună cu soții sau soțiile, au dreptul la o indemnizație lunară de 50% din solda lunară a cadrelor militare pe care le-au urmat, până la o nouă angajare sau până la prestarea unei activități autorizate aducătoare de venituri, dar nu mai mult de 9 luni de la data mutării cadrului militar.

De indemnizația lunară prevăzută la alin. 4 beneficiază și soții sau soțiile care, la data mutării cadrelor militare pe care le-au urmat, erau înscrise ca șomeri la agențiile pentru ocuparea forței de muncă județene sau a municipiului București, dar numai după expirarea, potrivit legii, a termenului de plată a indemnizației de șomaj.

Art. 21

Ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate și celor în rezerva, concentrați sau mobilizați în

unitățile militare, li se acordă despăgubiri pentru cazurile de invaliditate sau de deces produse ca urmare a unor acțiuni militare, prin accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza serviciului militar sau a unor misiuni în cadrul forțelor internaționale destinate menținerii păcii ori constituite în scopuri umanitare.

Cuantumul despăgubirilor ce se acordă cadrelor devenite invalide, respectiv urmașilor celor decedate, se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Art. 22

Cadrelor militare în activitate și familiile acestora beneficiază, ca măsura de protecție socială, de înlesniri stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în folosirea caselor de odihnă, sanatoriilor, căminelor de garnizoana și a altor amenajări recreative și sportive.

Cheltuielile ce decurg din aplicarea acestor măsuri vor fi suportate din bugetul Ministerului Apărării Naționale.

Art. 23

Membrii familiilor cadrelor militare în activitate beneficiază gratuit de:

a) asistență medicală și medicamente în cadrul rețelei sanitare a Ministerului Apărării Naționale sau în alte rețele sanitare, cu decontarea cheltuielilor de către acest minister;

b) documente de transport, atunci când ofițerii, maiștrii militari sau subofițerii sunt mutați în interes de serviciu dintr-o garnizoana în alta.

Membrii familiilor cadrelor militare în activitate beneficiază și de pensie de urmaș, precum și de alte drepturi în conformitate cu prevederile legale.

La decesul unui cadru militar în activitate, Ministerul Apărării Naționale acorda familiei acestuia sau persoanei care a suportat cheltuielile ocazionate de deces, după caz, un ajutor suplimentar în cuantum de doua solde lunare neimpozabile.

Art. 24

Abrogat.

Art. 25

Copiii cadrelor militare în activitate, decedate în timpul și din cauza serviciului, ca urmare a unor acțiuni militare, accidente, catastrofe sau a unor acte de devotament excepțional ori a unor misiuni în cadrul forțelor internaționale destinate menținerii păcii ori constituite în scopuri umanitare, pot fi transferați la liceele militare sau în instituțiile militare de învățământ care formează maiștri militari și subofițeri, pe baza unui test de aptitudini, a rezultatelor la învățătura obținute în instituțiile civile de învățământ și potrivit normelor aprobate de ministrul apărării naționale.

Art. 26

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezerva și în retragere, pensionari militari, au dreptul gratuit la asistență medicală și medicamente în condițiile art. 23 alin. 1 lit. a) și au acces la cercurile militare, casele de odihnă, sanatoriile, căminele de garnizoana și alte amenajări recreative sau sportive, beneficiind de înlesniri stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

De aceleași drepturi beneficiază și ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezerva și în retragere, foști pensionari militari de invaliditate datorită unor accidente în serviciu ori unor boli contractate în timpul și din cauza îndeplinirii obligațiilor militare, care ulterior au optat pentru pensia din sistemul asigurărilor sociale de stat.

Membrii familiilor cadrelor militare în rezerva și în retragere, pensionari militari, beneficiază gratuit de asistență medicală în condițiile art. 23 alin. 1 lit. a).

Art. 27

La trecerea în rezervă sau direct în retragere, cadrelor militare care au cel puțin 20 de ani de serviciu militar și s-au distins prin activitatea desfășurată, precum și celor care au adus patriei servicii deosebite, chiar dacă nu au o vechime de 20 de ani de serviciu militar, li se poate acorda dreptul de a purta uniforma militară.

Criteriile de acordare și de retragere a acestui drept, precum și situațiile în care cadrele militare prevăzute la alin. 1 pot purta uniforma militară se stabilesc prin regulamente militare.

Secțiunea a 3-a Interzicerea sau restrângerea exercițiului unor drepturi și libertăți

Art. 28

Cadrelor militare în activitate le este interzisă exercitarea următoarelor drepturi:

- a) sa facă parte din partide, formațiuni sau organizații politice ori sa desfășoare propaganda prin orice mijloace sau alte activități în favoarea acestora ori a unui candidat independent pentru funcții publice;
- b) sa candideze pentru a fi alese în administrația publică locală și în Parlamentul României, precum și în funcția de Președinte al României;
- c) sa declare sau sa participe la greva.

Art. 29

Cadrelor militare în activitate le este restrânsă exercitarea unor drepturi și libertăți, astfel:

- a) opiniile politice pot fi exprimate numai în afară serviciului;
- b) exprimarea în public a unor opinii contrare intereselor României și forțelor armate nu este permisă;
- c) condițiile în care cadrele militare în activitate vor putea să prezinte public informații militare se vor stabili prin ordin al ministrului apărării naționale;
- d) aderarea la culte religioase este libera, mai puțin la cele care, potrivit legii, contravin normelor de păstrare a ordinii publice, precum și la cele care încalcă bunele moravuri sau afectează exercitarea profesiei;
- e) constituirea în diferite forme de asociere cu caracter profesional, tehnico-științific, cultural, sportiv-recreativ sau caritabil, cu excepția celor sindicale ori care contravin comenzii unice, ordinii și disciplinei specifice instituției armatei, este permisă în condițiile stabilite prin regulamentele militare.
- f) Abrogată.
- g) participarea la mitinguri, demonstrații, procesiuni sau întruniri cu caracter politic ori sindical este interzisă, cu excepția activităților la care se participa în misiune;
- h) cadrele militare în activitate se pot deplasa în străinătate în condițiile ce se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 30

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate au obligația de a nu efectua activități care contravin demnității, prestigiului și normelor de comportare ce decurg din calitatea lor de cadre militare.

Cadrelor militare în activitate le este interzis:

- a) sa îndeplinească alte funcții decât cele în care sunt încadrate, cu excepția cumulului prevăzut de lege, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale;
- b) să fie asociat unic ori sa participe direct la administrarea sau conducerea unor organizații ori societăți

comerciale, cu excepția celor numite în consiliile de administrație ale regiilor autonome și societăților comerciale din subordinea Ministerului Apărării Naționale, din cadrul industriei de apărare sau în legătura cu aceasta.

Art. 31

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezerva, pe timpul cât sunt concentrați sau mobilizați în unități militare, pot rămâne membri ai partidelor, formațiunilor sau organizațiilor politice, precum și ai sindicatelor din care fac parte, dar le este interzisă desfășurarea oricăror activități cu caracter politic sau sindical, în unități militare.

Secțiunea a 4-a Recompense și sancțiuni

Art. 32

Pentru acte de eroism, curaj și devotament în executarea unor misiuni, precum și pentru merite deosebite în îndeplinirea îndatoririlor ce le revin, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot conferi decorații și titluri de onoare.

Pentru vechime în activitate și rezultate meritorii, cadrelor militare li se conferă medalii și ordine militare.

Pentru îndeplinirea exemplară a atribuțiilor de serviciu, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot acorda recompense morale și materiale.

Art. 33

Pentru abateri de la disciplina militară, neîndeplinirea îndatoririlor, încălcarea normelor de conduită militară, a regulilor de conviețuire socială, ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor li se pot aplica următoarele sancțiuni disciplinare: avertisment; mustrare scrisă; retrogradare în funcție; amânarea înaintării în gradul următor pe timp de 1-2 ani.

Art. 34

Recompensele se acordă, iar sancțiunile disciplinare se aplică potrivit regulamentelor militare.

Art. 35

Pentru apărarea onoarei cadrelor militare și evitarea abuzurilor, cercetarea și judecarea abaterilor grave sau a altor fapte de aceeași natură săvârșite de acestea, în armata, se înființează consilii de onoare și consilii de judecată.

Consiliile de onoare se constituie în fiecare unitate, iar consiliile de judecată la organele centrale ale Ministerului Apărării Naționale, statele majore ale categoriilor de forțe ale armatei, comandamentele de armă, de armata și de corp de armata, precum și la alte eșaloane similare, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Organizarea și funcționarea consiliilor de onoare și consiliilor de judecată se stabilesc prin regulamentele militare.

CAPITOLUL 3 Proveniență ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor

Art. 36

Ofițerii în activitate provin din:

a) absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, cu

exceptția celor prevăzuți la art. 37 lit. c);

b) absolvenți ai anului IV din instituțiile militare de învățământ superior cu durata studiilor mai mare de 4 ani;

c) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ din alte state, similare celor prevăzute la lit. a), trimiși la studii de către Ministerul Apărării Naționale;

d) ofițeri în rezervă care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al miniștrilor sau al șefilor instituțiilor componente ale sistemului apărării naționale, ordinii publice și securității naționale, în vederea chemării sau rechemării în activitate;

e) maiștri militari și subofițeri în activitate, absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior, cu profil corespunzător specialităților militare, care au vârsta de cel mult 35 de ani;

f) maiștri militari și subofițeri care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate foarte bune și bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;

g) persoane care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al miniștrilor sau șefilor instituțiilor componente ale sistemului apărării naționale, ordinii publice și securității naționale și care sunt absolvente cu diplomă de licență ale unei instituții de învățământ superior. Pentru chemarea în activitate, în anumite arme sau servicii și specialități militare, stabilite prin ordin al miniștrilor sau șefilor instituțiilor în cauză, bărbații trebuie să aibă serviciul militar îndeplinit;

h) maiștri militari și subofițeri în activitate, absolvenți cu diplomă de licență ai instituțiilor militare de învățământ superior.

În Ministerul Administrației și Internelor persoanele prevăzute la alin. 1 lit. e) pot fi trecute în corpul ofițerilor indiferent de vârstă.

Art. 37

Ofițerii în rezerva provin din:

a) ofițeri trecuți din activitate în rezerva;

b) absolvenți cu diploma de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior care au îndeplinit serviciul militar cu termen redus, în raport cu nevoile forțelor armate și cu rezultatele obținute la examenul-concurs susținut la terminarea pregătirii militare;

c) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, școlarizați la solicitarea aviației și marinei civile sau a altor beneficiari;

d) maiștri militari și subofițeri în rezerva, care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate foarte bune și bune, funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;

e) absolvenți cu diploma de licență ai instituțiilor civile de învățământ superior sau, la nevoie, ai liceelor, cu diploma de bacalaureat ori ai școlilor echivalente, cu diploma, cu profil corespunzător specialităților militare deficitare în Ministerul Apărării Naționale, care au vârsta de cel mult 35 de ani. Bărbații trebuie să aibă stagiul militar îndeplinit;

f) studenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor care au promovat penultimul an de studii, în situația în care nu mai pot continua pregătirea, dar sunt apti pentru serviciul militar. Nu se acordă grad de ofițer studenților exmatriculați.

Art. 38

Maiștrii militari în activitate provin din:

a) absolvenți cu diploma ai instituțiilor de învățământ pentru formarea maiștrilor militari, cu excepția celor prevăzuți la art. 39 lit. b);

b) subofițeri în activitate, în vârsta de cel mult 45 de ani, care au un stagiu neîntrerupt de cel puțin 5 ani, în funcții de exploatare, întreținere și reparare a tehnicii militare, au promovat examenul de trecere în corpul

maistrilor militari și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General;

c) maiștri militari în rezerva care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în vederea chemării sau rechemării în activitate.

Art. 39

Maiștri militari în rezerva provin din:

- a) maiștri militari trecuți din activitate în rezerva;
- b) absolvenți cu diploma ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea maistrilor militari, școlarizați la solicitarea aviației și marinei civile sau a altor beneficiari;
- c) persoane în vârstă de cel mult 45 de ani, care au o pregătire tehnică de nivel liceal sau postliceal în specialități militare deficitare;
- d) subofițeri în rezerva care au absolvit școli de maiștri în specialități necesare forțelor armate.

Art. 40

Subofițerii în activitate provin din:

- a) absolvenți cu diplomă ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea subofițerilor;
- b) militari angajați pe bază de contract care au promovat testele de aptitudini și concursul sau examenul susținut în acest scop și îndeplinesc condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale;
- c) subofițeri în rezervă care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, în vederea chemării sau rechemării în activitate;
- d) gradați care, în timp de război, îndeplinesc cu rezultate bune, cel puțin 3 luni, funcții prevăzute a fi încadrate cu subofițeri în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;
- e) militari angajați pe bază de contract care au absolvit cursul de formare subofițeri în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale;
- f) militari angajați pe bază de contract, absolvenți ai școlilor postliceale de specialitate corespunzătoare specialităților militare, pentru care nu sunt organizate cursuri de formare pe filieră directă și indirectă;
- g) persoane care au promovat testele de aptitudini și îndeplinesc celelalte condiții stabilite prin ordin al miniștrilor sau șefilor instituțiilor componente ale sistemului apărării naționale, ordinii publice și securității naționale și care au pregătire de nivel liceal, postliceal sau superior. Pentru chemarea în activitate, în anumite arme sau servicii și specialități militare, stabilite prin ordin al miniștrilor sau șefilor instituțiilor în cauză, bărbații trebuie să aibă serviciul militar îndeplinit.

Art. 41

Subofițerii în rezerva provin din:

- a) absolvenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea subofițerilor în rezerva;
- b) subofițeri trecuți din activitate în rezerva;
- c) absolvenți ai instituțiilor civile de învățământ superior care au îndeplinit serviciul militar cu termen redus, în raport cu nevoile forțelor armate și cu rezultatele obținute la examenul-concurs susținut la terminarea pregătirii militare;
- d) studenți ai instituțiilor militare de învățământ pentru formarea ofițerilor care au promovat cel puțin anul I de studii, în situația în care nu mai pot continua pregătirea, dar sunt apti pentru serviciul militar. Nu se acordă gradul de subofițer studenților exmatriculați;
- e) gradați în rezerva care, în urma unei concentrări de instrucție, au fost calificați în specialități militare necesare forțelor armate, pentru funcții de subofițeri;
- f) sergenți în rezerva care, în ultimele 6 luni ale serviciului militar în termen, au îndeplinit cu rezultate bune și foarte bune funcții prevăzute a fi încadrate cu ofițeri sau subofițeri;
- g) gradați care, în timp de război, îndeplinesc cel puțin 3 luni, cu rezultate bune și foarte bune, funcții

prevăzute a fi încadrate cu ofițeri sau subofițeri, în unitățile militare aflate în zona acțiunilor militare;

h) absolvenți ai liceelor, școlilor profesionale ori ai unei școli echivalente, în raport cu nevoile forțelor armate. Bărbații trebuie să aibă serviciul militar îndeplinit.

Art. 41¹

Persoanele care urmează să devină cadre militare în condițiile art. 36 alin. 1 lit. a)-c), ale art. 38 lit. a) și ale art. 40 alin. 1 lit. a), la admiterea într-o instituție militară de învățământ pentru formarea ofițerilor, maiștrilor militari sau subofițerilor în activitate, încheie cu Ministerul Apărării Naționale contracte cu durata de 8 ani de la numirea lor în prima funcție.

În condițiile prevăzute la art. 36 alin. 1 lit. d) și e), art. 38 lit. b) și c), precum și la art. 40 alin. 1 lit. b) și c) persoanele în cauza, înainte de a urma cursul de formare ofițeri, maiștri militari sau subofițeri în activitate, în condițiile Ghidului carierei militare, încheie cu Ministerul Apărării Naționale contracte cu durata de 4 ani.

După expirarea contractelor pot fi reînnoite, în funcție de opțiunea părților, pe perioade succesive cu durata de până la 4 ani, potrivit normelor aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale.

Cadrele militare care au o vechime ca ofițer, maistru militar sau subofițer în activitate de cel puțin 15 ani pot încheia cu Ministerul Apărării Naționale contracte până la împlinirea limitei de vârstă în grad.

Cu 6 luni înainte de expirarea contractului părțile sunt obligate să se încunoștințeze reciproc asupra intenției de reînnoire a acestuia.

În situația în care înainte de expirarea duratei stabilite cadrele militare reziliază contractul potrivit art. 85 alin. 1 lit. h), acestea sunt obligate să anunțe Ministerul Apărării Naționale cu cel puțin 30 de zile înainte, iar în cazul primului contract cadrele militare sunt obligate și să restituie cheltuielile de întreținere și de instruire pe timpul școlarizării, proporțional cu perioada de contract rămasă neexecutată.

Aceeași obligație de restituire a cheltuielilor de întreținere și de instruire pe timpul școlarizării revine cadrelor militare, dacă sunt trecute în rezervă de către Ministerul Apărării Naționale, potrivit art. 85 alin. 1 lit. i)-l), art. 87 și 88, înainte de expirarea primului contract.

În situația în care Ministerul Apărării Naționale trece în rezerva cadrele militare înainte de expirarea contractelor, potrivit art. 85 alin. 1 lit. e), sau la expirarea contractelor, potrivit art. 85 alin. 1 lit. e¹), din inițiativa Ministerului Apărării Naționale, acestea beneficiază de măsuri de protecție socială conform prevederilor legale.

Contractele pot fi reziliate prin acordul ambelor părți în situația în care trecerea în rezerva a cadrelor militare se face potrivit art. 85 alin. 1 lit. f) și g). În aceste cazuri părțile nu au obligații una față de cealaltă.

Prin excepție de la prevederile alin. 1, personalul navigant de aviație încheie cu Ministerul Apărării Naționale contracte cu durata de 12 ani de la numirea lor în prima funcție.

Normele de restituire a cheltuielilor de întreținere și de instruire pe timpul școlarizării prevăzute la alin. 6 și 7 vor fi aprobate prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 42

Cadrele militare în retragere provin din:

a) ofițeri în activitate sau în rezervă, precum și maiștri militari și subofițeri în rezervă, care au depășit limita de vârstă în grad pentru clasa a III-a în rezervă prevăzută la art. 86 alin. 4;

b) ofițeri, maiștri militari și subofițeri în activitate sau în rezervă, clasați de către comisiile de expertiza medico-militară "inapt pentru serviciul militar, cu scoatere din evidență".

Art. 43

Trecerea cadrelor militare din activitate în rezervă sau direct în retragere, precum și chemarea din rezervă în activitate se fac după cum urmează:

a) generalii și amiralii, prin decret al Președintelui României, la propunerea ministrului apărării naționale;

- b) ceilalți ofițeri, prin ordin al ministrului apărării naționale;
 - c) maiștrii militari și subofițerii, prin ordin al comandanților stabiliți de ministrul apărării naționale.
- Nu pot fi chemate în activitate cadrele militare cărora li s-au acordat grade în rezerva în baza art. 37 lit. e) și nu au absolvit o instituție civilă de învățământ superior, precum și în baza art. 39 lit. c).
- Subofițerii cărora li s-a acordat grad în rezerva în baza art. 41 lit. e), f) și h) pot fi chemați în activitate, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, dacă nu au împlinit vârsta de 45 de ani.

Art. 44

Scoaterea din evidenta militară a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezerva și trecerea lor în retragere se fac după cum urmează:

- a) generalii și amiralii, prin ordin al șefului Statului Major General;
- b) ceilalți ofițeri, prin ordin al comandanților stabiliți de șeful Statului Major General;
- c) maiștrii militari și subofițerii, prin ordin al comandanților centrelor militare județene, municipale sau de sector.

CAPITOLUL 4

Acordarea gradelor și înaintarea cadrelor militare în gradele următoare

Art. 45

Acordarea gradelor și înaintarea în gradele următoare se fac după cum urmează:

- a) gradele de general și amiral în activitate și în rezerva, în timp de pace și în timp de război, prin decret al Președintelui României, la propunerea ministrului apărării naționale, după consultarea colegiului ministerului;
- b) gradele de ofițeri în activitate, cu excepția celor prevăzute la lit. a), în timp de pace, prin ordin al ministrului apărării naționale;
- c) gradele de ofițeri în rezerva, cu excepția celor prevăzute la lit. a), în timp de pace, prin ordin al șefului Statului Major General;
- d) în timp de război, acordarea gradului de sublocotenent și înaintarea în gradele de locotenent și căpitan în activitate sau în rezerva se fac de către comandanții stabiliți de șeful Marelui Cartier General, iar în cele de ofițeri cu grade superioare, de șeful Marelui Cartier General;
- e) gradele de maiștri militari și subofițeri în activitate, în timp de pace și în timp de război, prin ordin al ministrului apărării naționale sau al comandanților stabiliți de acesta;
- f) gradele de maiștri militari și subofițeri în rezerva, în timp de pace și în timp de război, prin ordin al comandanților stabiliți de ministrul apărării naționale.

Art. 46

Acordarea gradelor de ofițeri, maiștri militari și subofițeri în activitate, precum și înaintarea în gradele următoare a acestora se fac, de regula, o dată pe an, la data stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale.

Acordarea gradelor celor prevăzuți la art. 36 alin. 1 lit. c), e), f) și lit. g), art. 38 lit. b) și art. 40 alin. 1 lit. b) și d) și lit. g) se poate face în tot cursul anului.

Înaintarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate în gradele următoare, în condițiile prevăzute la art. 63, se face la datele stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, iar în cele prevăzute la art. 64, precum și la chemarea sau rechemarea în activitate a cadrelor militare în rezerva se poate face în tot cursul anului.

Art. 47

Gradele de ofițeri, maiștri militari și subofițeri în rezerva se acordă după cum urmează:

- a) o dată pe an - celor prevăzuți la art. 37 lit. c) și e), art. 39 lit. b), c) și d) și art. 41 lit. e) și f);
- b) la data terminării pregătirii militare sau a trecerii în rezerva - celor prevăzuți la art. 37 lit. b) și f) și art. 41 lit. a), c) și d);
- c) în tot cursul anului - celor prevăzuți la art. 37 lit. d) și art. 41 lit. g) și h).

Înaintarea în gradele următoare a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezerva se face, de regula, o dată pe an, la data stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale, iar în condițiile prevăzute la art. 64, în tot cursul anului.

Art. 48

Gradele de sublocotenent și aspirant se acordă celor prevăzuți la art. 36 alin. 1 lit. a), b), c), și f) și art. 37 lit. b), c), d) și f).

Art. 49

Gradul de locotenent se acordă maiștrilor militari și subofițerilor prevăzuți la art. 36 alin. 1 lit. e).

Art. 50

Gradul de maestru militar clasa a IV-a se acordă celor prevăzuți la art. 38 lit. a) și art. 39 lit. b).

La trecerea în corpul maiștrilor militari, celor prevăzuți la art. 38 lit. b) și art. 39 lit. d) li se acordă gradele de maestru militar, în raport cu gradele de subofițer pe care le au, astfel:

- a) gradul de maestru militar clasa a III-a, plutonierilor;
- b) gradul de maestru militar clasa a II-a, plutonierilor majori;
- c) gradul de maestru militar clasa I, plutonierilor adjutanți;
- d) gradul de maestru militar principal, plutonierilor adjutanți șefi.

Pentru a li se acordă gradele de maestru militar clasa I, respectiv maestru militar principal, subofițerii prevăzuți la alin. 2 lit. c) și d) trebuie să promoveze și examenul pentru maestru militar clasa I. Celor care nu promovează acest examen li se poate acorda gradul de maestru militar clasa a II-a sau pot rămâne cu gradul de subofițer avut.

Maiștrilor militari proveniți din corpul subofițerilor și cărora li s-au acordat grade în condițiile prevăzute la alin. 2, la înaintarea în gradul următor, li se ia în considerare stagiul avut în ultimul grad de subofițer.

În Ministerul Apărării Naționale celor prevăzuți la art. 38 lit. a) și art. 39 lit. b) li se acordă gradul de maestru militar clasa a V-a.

Art. 51

Gradul de sergent major se acordă celor prevăzuți la art. 40 alin. 1 lit. a), b) și d) și art. 41 lit. a), c), d) și f).

În Ministerul Apărării Naționale celor prevăzuți la art. 40 alin. 1 lit. a), b) și d) și la art. 41 lit. a), c) și f) li se acordă gradul de sergent.

În Ministerul Administrației și Internelor, persoanelor care devin cadre militare în condițiile art. 40 lit. b) li se acordă grade militare în funcție de pregătire, de vechimea în specialitate, de stagiile minime în grad și de vârsta acestora.

Art. 52

Persoanelor prevăzute la art. 36 alin. 1 lit. g) și h), art. 36 alin. 2, art. 37 lit. e), art. 39 lit. c), art. 40 lit. g) și la art. 41 lit. e), g) și h) li se acordă grade militare în funcție de pregătirea lor, vechimea în specialitatea

dobândită pe timpul studiilor, raportată la stagiile minime în grad, precum și de vârsta acestora.

În Ministerul Administrației și Internelor, persoanelor prevăzute la art. 36 alin. 1 lit. e), g) și h) li se acordă gradul de sublocotenent.

Prin excepție de la prevederile alin. 2, gradele se pot acorda în funcție de vechimea în specialitate corespunzătoare studiilor absolvite, raportat la atribuțiile din fișa postului.

Art. 53

Înaintarea în grad a cadrelor militare se poate face la termen, înainte de termen sau în mod excepțional, iar a celor în rezerva, la termen sau în mod excepțional.

Înaintarea în grad a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate și în rezerva se face în ordinea ierarhica a gradelor, în raport cu nevoile și posibilitățile forțelor armate, pe baza competenței profesionale și conduitei morale, consemnate în aprecierile de serviciu.

La înaintarea în grad a ofițerilor, se va acorda prioritate celor care prin profesionalism și rezultate deosebite obținute în munca, prin cultura, personalitate, spirit de organizare și inițiativa au perspective de a îndeplini funcții superioare și au stagiul în grad mai mare.

Pe parcursul întregii cariere militare, cadrele militare în activitate pot beneficia de cel mult două înaintări în grad înainte de termen și/sau în mod excepțional, cu excepția celor care execută misiuni speciale sau în afara teritoriului național.

Art. 54

În timp de pace, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate vor fi înaintați în grad, la termen, cu respectarea prevederilor art. 53, dacă îndeplinesc și următoarele condiții:

- a) au împlinit stagiul minim în grad prevăzut la art. 94 și 95 sau împlinesc acest stagiul în cursul anului calendaristic respectiv;
- b) au fost apreciați pe întreaga perioadă a stagiului minim în grad, iar cei care au depășit acest stagiul, și în anul premergător înaintării în grad, cel puțin cu calificativul "corespunzător"; anii în care li s-au acordat calificative inferioare acestuia nu se socotesc la calculul stagiului minim în grad.

Art. 55

Pentru a fi propuși la înaintarea în grad, la termen, ofițerii în activitate trebuie să fie încadrați cu cel puțin un an înainte de data la care se fac înaintările în grad în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au.

Ofițerii studenți la cursurile de zi ale instituțiilor de învățământ superior se considera încadrați în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade superioare celor pe care le au.

Art. 56

În timp de pace, pentru înaintarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate în unele grade superioare, pe lângă condițiile prevăzute la art. 54 și 55, se mai cer următoarele:

A. În gradele de maestru militar clasa I și plutonier adjutant - sa fi promovat examenul de grad;

B. În gradele de maior și locotenent-comandor:

a) sa fi absolvit un curs de perfecționare în specialitate, stabilit prin ordin al ministrului apărării naționale. Se exceptează de la aceasta condiție:

- absolvenții cu diploma de licență ai Academiei de Înalte Studii Militare ori ai altor instituții militare de învățământ superior de același nivel, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, ai instituțiilor militare de învățământ echivalente acestora din alte state, precum și ai instituțiilor civile de învățământ superior;

- ofițerii studenți care au promovat cel puțin anul I de studii la Academia de Înalte Studii Militare sau anii

I-III de studii la alte instituții militare de învățământ superior, conform celor stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, precum și ofițerii studenți care au promovat aceiași ani de studii la instituții militare de învățământ similare din alte state;

b) sa aibă un stagiu, indiferent de arme și specialități militare, de cel puțin 3-5 ani în funcții la unități, până la eșalonul regiment (similar), inclusiv sau la instituții și formațiuni militare ori la unități productive. Durata stagiului pentru fiecare arma și specialitate militară și eșaloanele similare regimentului se stabilesc prin dispoziție a șefului Statului Major General.

Se exceptează de la obligativitatea stagiului la unități militare căpitanii care îndeplinesc funcții în alte specialități militare decât cele de comanda și stat major, stabilite prin dispoziția șefului Statului Major General.

C. În gradele de colonel și comandor, sa îndeplinească cumulativ condițiile de studii, precum și pe cea privind stagiul minim la unități, prevăzute la lit. a), b) și respectiv c):

a) sa fi absolvit, cu diploma de licență, Academia de Înalte Studii Militare ori alte instituții militare de învățământ superior de același nivel din țara sau din străinătate, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, sau o instituție civilă de învățământ superior;

b) sa fi absolvit cursuri de capacitate pentru gradul de colonel sau comandor. Admiterea la acest curs se face pe bază de examen. Se exceptează de la aceasta condiție locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care dețin titlul de doctor ori au absolvit o formă de învățământ postacademic sau postuniversitar în țara sau în străinătate, stabilită prin ordin al ministrului apărării naționale;

c) sa aibă un stagiu, corespunzător pe arme și specialități militare, de 6-8 ani la unități și mari unități până la corp de armata sau similare inclusiv. Durata stagiului pentru fiecare arma și specialitate militară și eșaloanele similare marilor unități până la eșalonul corp de armata se stabilesc prin dispoziție a șefului Statului Major General.

Se exceptează de la obligativitatea stagiului la unități militare locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care îndeplinesc funcții în alte specialități militare decât cele de comanda și stat major, stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General.

Art. 57

Profilurile corespunzătoare studiilor universitare de licență din instituțiile civile de învățământ superior care dau dreptul ofițerilor absolvenți ai acestor instituții să fie înaintați în gradele prevăzute la art. 56 alin. 1 paragrafele B și C se stabilesc în raport cu specialitățile militare ale ofițerilor sau cu funcțiile pe care le îndeplinesc, prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 58

În timp de pace, pentru acordarea gradelor de general de brigada, general de flotila aeriană și contraamiral, pe lângă condițiile prevăzute la art. 55 alin. 1, coloneii și comandorii trebuie să promoveze examenul prevăzut în acest scop.

Pot participa la examenul pentru acordarea gradului de general coloneii și comandorii care îndeplinesc următoarele condiții:

a) au fost apreciați în ultimii 5 ani cu calificativul de cel puțin "foarte bun";

b) au o vechime în grad de cel puțin 2 ani;

c) sunt încadrați în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade de general de brigada, similare sau superioare.

Pentru a fi înaintați în gradul următor, generalii și amiralii trebuie să se distingă printr-o înaltă competență profesională, rezultate remarcabile în îndeplinirea atribuțiilor și să fie încadrați cu cel puțin un an înainte de data la care se fac înaintările în grad, în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au.

Candidații la examenul pentru acordarea gradului de general, precum și generalii care se propun pentru înaintarea în gradul următor se supun aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Tarii de către ministrul apărării naționale, cu consultarea prealabilă a colegiului ministerului.

Art. 59

Locotenent-coloneii și căpitan-comandorii pot fi detașați la cursul de capacitate pentru gradul de colonel sau comandor începând din primul an al stagiului minim în grad, de regula, în ordinea promoțiilor, având prioritate cei cărora le expira stagiul în grad. În caz de nepromovare, examenul de absolvire a cursului se poate susține încă o dată, după cel puțin un an.

Maiștrii militari clasa a II-a și plutonierii majori pot susține examenul de grad începând cu ultimii doi ani de stagiu minim în grad și, în caz de nepromovare, îl pot susține încă o dată, după cel puțin un an. Sunt scutiți de examen plutonierii majori care l-au promovat până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Normele privind participarea coloneilor și comandorilor la examenul pentru gradul de general, locotenent-coloneilor și căpitan-comandorilor la cursul de capacitate, precum și a maiștrilor militari clasa a II-a și a plutonierilor majori la examenul de grad, organizarea și desfășurarea acestora se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 60

În timp de război, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate, precum și cei în rezerva mobilizați în unități militare, pot fi înaintați în gradul următor dacă au împlinit stagiul minim în grad, au îndeplinit atribuțiile și au executat misiunile ce li s-au încredințat, fără a se impune respectarea celorlalte condiții prevăzute pentru timp de pace.

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii prevăzuți la alin. 1, care se disting în îndeplinirea misiunilor, pot fi înaintați în gradul următor și înaintea împlinirii stagiului minim în grad.

Înaintarea în grad a ofițerilor în condițiile alin. 1 și 2 se face în limita necesarului prevăzut în statele de organizare.

Art. 61

În timp de pace, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezerva pot fi înaintați în gradul următor, în raport cu nevoile forțelor armate, după expirarea stagiului minim în grad, dacă au o comportare demna, au obținut rezultate bune și foarte bune pe timpul concentrării și au fost propuși prin aprecierile de serviciu.

Art. 62

În timp de pace, pentru înaintarea în gradele de colonel și comandor, în afară condițiilor prevăzute la art. 61, ofițerii în rezerva trebuie să fi absolvit, cu diploma de licența, o instituție militară de învățământ superior.

Se exceptează de la prevederile alin. 1 absolvenții instituțiilor civile de învățământ superior care, la mobilizare, sunt încadrați pe funcții prevăzute cu studii corespunzătoare specialității în care sunt pregătiți.

Art. 63

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate care se disting prin modul de îndeplinire a atribuțiilor, pregătire profesională și comportare demna pot fi înaintați în gradul următor și înaintea expirării stagiului minim în grad, dacă până la data când se fac astfel de înaintări au împlinit cel puțin jumătate de stagiu respectiv, cu respectarea stricta a celorlalte condiții, mai puțin a celor prevăzute la art. 56 alin. 1 paragrafele A, B și C lit. c).

Nu fac obiectul înaintării în grad, în condițiile alin. 1:

- a) sublocotenenții și aspiranții;
- b) ofițerii, maiștrii militari și subofițerii care au fost condamnați penal sau care, de la ultima lor înaintare în

grad, au fost sancționați ca urmare a hotărârii consiliilor de onoare sau a consiliilor de judecată.

Art. 64

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate și în rezerva care, în executarea misiunilor sau în alte situații, săvârșesc fapte de eroism și acte exemplare de curaj pot fi înaintați în gradul următor, în mod excepțional, atât în timp de pace cât și în timp de război, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 54-56 și 61.

Art. 65

Locotenent-coloneii și căpitan-comandorii în activitate cărora le-a expirat stagiul minim în grad, dar nu au putut fi înaintați în grad pe timpul cât s-au aflat în activitate întrucât nu au fost încadrați pe funcții prevăzute cu grade corespunzătoare celor la care urmau să fie avansați, la trecerea în rezerva sau direct în retragere prin aplicarea art. 85 lit. a)-e) vor fi înaintați în gradul următor și trecuți în rezerva sau direct în retragere cu noul grad, dacă îndeplinesc celelalte condiții prevăzute în prezenta lege.

Art. 66

Coloneilor și comandorilor în activitate, care au o vechime în grad de minimum 5 ani și au fost încadrați în această perioadă de cel puțin 3 ani în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad de general sau similare și care au fost apreciați în ultimii 3 ani cu calificativul "foarte bun", la trecerea în rezervă sau direct în retragere li se poate acorda gradul de general de brigadă cu o stea, respectiv de general de flotilă aeriană cu o stea sau contraamiral de flotilă cu o stea, și vor fi trecuți în rezervă sau direct în retragere cu noul grad.

Prevederile alin. 3 nu se aplică celor trecuți în rezerva sau direct în retragere prin aplicarea art. 85 lit. e¹)-l), art. 87 și art. 88.

Art. 67

Cu prilejul evocării unor evenimente importante din istoria patriei și forțelor armate ale României, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în retragere, în mod excepțional, pot fi înaintați la gradul următor; coloneilor și comandorilor li se poate acorda gradul de general, iar maiștrilor militari principali și plutonierilor adjutanți șefi li se poate acorda gradul de sublocotenent.

Înaintarea în grad, respectiv acordarea gradului celor prevăzuți la alin. 1, se face prin:

- a) decret al Președintelui României, pentru generali și amirali, la propunerea ministrului apărării naționale, după consultarea de către acesta a colegiului ministrului;
- b) ordin al ministrului apărării naționale pentru ceilalți ofițeri, pentru maiștri militari și subofițeri.

Art. 68

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii care și-au sacrificat viața săvârșind acte de devotament excepțional vor fi înaintați post-mortem în gradul următor, iar coloneilor și comandorilor li se va acorda post-mortem gradul de general.

Maiștrilor militari, subofițerilor, gradaților și soldaților care și-au sacrificat viața în aceleași condiții li se poate acorda post-mortem gradul de sublocotenent.

Înaintarea în grad, respectiv acordarea gradului în aceste situații, se face în tot cursul anului conform prevederilor art. 45.

CAPITOLUL 5

Degradarea militară, scoaterea din și reluarea în evidenta militară a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor

Art. 69

Degradarea militară se aplică, în condițiile prevăzute de legea penală, cadrelor militare în activitate, în rezerva și în retragere, condamnate la pedeapsa complimentară a degradării militare prin hotărâre judecătorească.

Art. 70

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate, în rezerva și în retragere, cărora li s-a aprobat renunțarea la cetățenia română ori au dobândit și o alta cetățenie și s-au stabilit în străinătate, se scot din evidenta militară.

Art. 71

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii prevăzuți la art. 69 și 70 se scot din evidenta militară, astfel:

- prin ordin al șefului Statului Major General, cei care au avut grade de generali și amirali;
- prin ordin al comandanților stabiliți de șeful Statului Major General, cei care au avut grade de ofițeri, maiștri militari sau subofițeri.

Art. 72

În cazul în care intervine o alta hotărâre judecătorească, prin care s-a pronunțat achitarea sau prin care nu se mai aplica pedeapsa complimentară a degradării militare, cei în cauza sunt reluați în evidenta militară, cu gradul avut, prin ordinul celor care au dispus scoaterea din evidenta. În aceasta situație, timpul cât au fost degradați se include în calculul stagiului în grad, iar cadrele militare respective pot cere prin instanța judecătorească reparații morale și materiale pentru prejudiciile ce li s-au adus.

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii cărora li s-a aplicat degradarea militară și care au fost amnistiați sau grațiați de pedeapsa complimentară a degradării militare, precum și cei care au fost reabilitați se reiau în evidenta militară și, în raport cu nevoile forțelor armate, li se poate reda orice grad militar, până la gradul avut inclusiv.

Cadrele militare în rezerva care au redobândit cetățenia română și anterior au fost scoase din evidenta militară, pot fi reluate în evidenta, la repatriere.

Redarea gradului potrivit alin. 2 se face prin:

- decret al Președintelui României, pentru generali și amirali;
- ordin al șefului Statului Major General, pentru ceilalți ofițeri, maiștri militari și subofițeri.

Redarea gradului ca urmare a amnistierii, grațierii sau reabilitării nu atrage, de drept, rechemarea în activitate, iar timpul cât au fost degradați nu se ia în calculul stagiului în grad și al vechimii de cadre militare în activitate.

CAPITOLUL 6

Aprecierea, încadrarea și promovarea în funcție a cadrelor militare

Art. 73

Cadrelor militare li se întocmesc aprecieri de serviciu.

Aprecierea de serviciu constituie unicul document de valoare a competenței profesionale, a calității morale, a perspectivelor de dezvoltare și promovare, pe baza căruia ofițerii, maiștrii militari și subofițerii sunt înaintați în gradul următor.

Aprecierea de serviciu a cadrelor militare în activitate se face periodic, precum și în cazurile stabilite de ministrul apărării naționale.

Cadrelor militare în rezerva li se întocmesc aprecieri de serviciu în anul în care sunt propuse la înaintarea în grad.

Metodologia întocmirii aprecierilor de serviciu, în timp de pace, precum și sistemul de apreciere în timp de război se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale. Aprecierea se exprima prin unul din următoarele calificative: "excepțional", "foarte bun", "corespunzător", "mediocru" sau "necorespunzător".

Art. 74

Încadrarea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în funcții se face ținând seama de nevoile forțelor armate, de competența și conduita morala ale acestora.

La numirea în funcții se va respecta principiul potrivit căruia ofițerii, maiștrii militari și subofițerii să nu fie subordonați altora cu grade mai mici. Excepție de la acest principiu pot face cadrele militare care nu au studii superioare de specialitate și care se subordonează celor care au o astfel de pregătire, precum și cadrele militare aparținând Ministerului de Interne, Serviciului Roman de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Telecomunicații Speciale, Ministerului Justiției și Serviciului de Protecție și Paza.

La încadrarea ofițerilor în funcții se va ține seama și de experiența dobândită pe treptele ierarhiei militare, promovarea efectuându-se, de regula, în funcții sau la eșaloane imediat superioare.

Pentru determinarea aptitudinilor și cunoștințelor ofițerilor, necesare la încadrarea în anumite funcții stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, se vor folosi teste ori se va organiza examen sau concurs. Condițiile privind studiile, stagiul în funcții și alte criterii necesare pentru încadrarea și promovarea ofițerilor în unele funcții se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 75

Cadrele militare se numesc în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade egale sau mai mari față de cele pe care le au. Competențele de numire se stabilesc prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 75¹

Selecționarea cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale pentru numirea în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad superior celui pe care îl au se face de către comisiile de selecție constituite în acest scop, potrivit Ghidului carierei militare, iar în situații care impun adoptarea de măsuri urgente, cadrele militare pot fi numite în funcții similare celor deținute sau superioare acestora prin ordin al ministrului apărării naționale.

Cadrele militare din Ministerul Apărării Naționale nu pot fi numite în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade inferioare celor pe care le au. În mod excepțional căpitanii și maiorii în vârstă de până la 42 de ani pot fi menținuți sau numiți în funcții prevăzute în statele de organizare cu grade inferioare celor pe care le au, până la data de 31 decembrie 2003.

Art. 76

Mutarea cadrelor militare în activitate dintr-o unitate în alta, precum și schimbarea din funcții în cadrul aceleiași unități se efectuează o singură dată pe an, cu excepția situațiilor deosebite stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 77

Cadrele militare în activitate pot fi detașate la alte unități pentru îndeplinirea unor misiuni sau pentru a urma o formă de perfecționare a pregătirii pe o perioadă de cel mult un an, durata care poate fi prelungită, cu aprobarea ministrului apărării naționale, până la cel mult 2 ani.

Pe timpul detașării, cadrele militare rămân încadrate în funcțiile și unitățile militare din care au fost detașate și beneficiază de toate drepturile legale.

Art. 77¹

Cadrele militare în activitate din Ministerul Apărării Naționale pot îndeplini, temporar, prin împuternicire, atribuțiile unei alte funcții vacante sau al cărei titular lipsește o perioadă mai mare de o lună, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, pentru o perioadă de până la 6 luni, interval care poate fi prelungit cu aprobarea ministrului apărării naționale până la cel mult un an.

Pe timpul exercitării atribuțiilor funcțiilor în care au fost împuternicite, cadrele militare au obligațiile și drepturile corespunzătoare funcțiilor respective.

Art. 77²

Personalul Ministerului Apărării Naționale poate fi detașat în cadrul organismelor și organizațiilor internaționale, în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 77³

Personalul militar și civil beneficiază de despăgubiri pentru cazurile de invaliditate, iar membrii familiei care au, potrivit legii, dreptul la pensie de urmaș, pentru cazurile de deces, produse ca urmare a unor acțiuni militare, prin accidente, catastrofe sau alte asemenea evenimente intervenite în timpul și din cauza serviciului. Modalitățile de stabilire și acordare a despăgubirilor se reglementează prin ordin al conducătorului instituției.

Art. 78

Numirea în funcție și eliberarea din funcție în unitățile militare, cu excepția funcțiilor publice în care numirea se face potrivit legii, precum și detașarea cadrelor militare în condițiile art. 77 se fac, în timp de pace și în timp de război, conform competențelor stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Numirea în funcțiile prevăzute în statele de organizare cu grade de general de corp de armata, general-comandor, viceamiral-comandor și superioare acestora se face cu avizul Consiliului Superior de Apărare a Tarii.

Împuternicirea sau încetarea împuternicirii cadrelor militare în activitate din Ministerul Apărării Naționale se efectuează conform competențelor stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 79

Încadrarea și promovarea în funcții a ofițerilor de justiție se fac potrivit actelor normative specifice acestora.

Încadrarea și promovarea ofițerilor în funcții didactice se fac potrivit prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aplicabile instituțiilor militare de învățământ.

Medicilor și farmaciștilor militari li se acordă grade profesionale conform normelor legale.

Art. 80

Căpitani, locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care, pentru a fi înaintați în gradul următor, trebuie să absolute una dintre formele de pregătire menționate la art. 56 alin. 1 paragrafele B și, respectiv C, însă până la expirarea stagiului minim nu au absolvit-o, nu pot deține funcții prevăzute în statul de organizare cu grade superioare celor pe care le au.

Art. 81

Ofițerii în activitate pot fi numiți în funcții inferioare gradelor pe care le au, în următoarele situații:

a) când se produc modificări în statele de organizare sau în cazul reorganizării armatei;
b) în cazuri excepționale, la cererea ofițerilor sau când sunt propuși prin aprecierile de serviciu, pentru motive bine justificate;

c) când sunt sancționați cu retrogradarea în funcție.

În situațiile menționate la alin. 1 lit. b) și c), ofițerii pot fi numiți în funcții prin derogare de la prevederile art. 74 alin. 2.

Numirea în funcții, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. b) și c) se face cu aprobarea ministrului apărării naționale sau a comandanților stabiliți de acesta.

Art. 82

Situația ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate, care sunt puși la dispoziție, se soluționează după cum urmează:

a) pentru cei puși la dispoziție în vederea încadrării sau trecerii în rezerva ori în retragere, în termen de cel mult 3 luni. În cazuri excepționale, cu aprobarea ministrului apărării naționale, acest termen poate fi prelungit cu încă cel mult 3 luni. Pe timpul cât se afla în aceasta situație, cei în cauza îndeplinesc atribuțiile stabilite de comandanții unităților militare la a căror dispoziție sunt;

b) pentru cei puși la dispoziție în cazurile de boala stabilite prin hotărâre a Guvernului, la expirarea termenului de internare și a concediilor medicale pentru tratament, fără a depăși termenul maxim prevăzut de reglementările în vigoare pentru bolnavii salariați în administrația publică. Cadrele militare restabilite vor fi numite în funcție, iar cele a căror boala se menține vor fi trecute, după caz, în rezerva sau în retragere, cu drept de pensie conform legii;

c) pentru cei căzuți în captivitate, în termen de cel mult 3 luni de la înapoierea în țara. În această perioadă comisii speciale, stabilite prin dispoziție a șefului Statului Major General, vor cerceta condițiile căderii în captivitate și comportarea celor în cauza pe timpul acesteia. În funcție de rezultat, cei găsiți nevinovați vor fi încadrați în funcții, iar cei vinovați de fapte ce cad sub incidența legii penale vor fi trecuți în rezerva.

Art. 83

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii fac parte din arme sau servicii și au specialități militare, în raport cu profilul pregătirii lor profesionale.

Nomenclatorul armelor, serviciilor și specialităților militare se stabilește prin dispoziție a șefului Statului Major General.

Art. 84

Trecerea ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor dintr-o arma, serviciu sau specialitate militară în alta se poate efectua, în raport cu nevoile armatei, după obținerea unei pregătiri corespunzătoare, prin una dintre următoarele forme:

a) absolvirea, cu diploma de licență, a unei academii militare sau a unei instituții civile de învățământ superior cu profil corespunzător armelor, serviciilor și specialităților militare necesare armatei ori a unor instituții militare de învățământ pentru formarea ofițerilor, de către cei care nu au avut studii de acest nivel;

b) absolvirea unui curs de perfecționare a pregătirii sau de specializare cu durata de minimum 3 luni, urmată de un stagiu practic neîntrerupt de cel puțin 2 ani în noua arma, serviciu sau specialitate militară, pe timpul căruia sa fi fost apreciați cu calificativul cel puțin "bun".

Maiștrii militari și subofițerii pot fi trecuți dintr-o arma, serviciu sau specialitate militară în alta și prin promovarea examenului de grad, dacă înainte de susținerea acestuia au un stagiu practic neîntrerupt de minimum 2 ani în noua arma, serviciu sau specialitate militară, pe timpul căruia au fost apreciați cu calificativul cel puțin "bun".

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii se trec dintr-o arma, serviciu sau specialitate militară în alta prin ordin al comandanților stabiliți de ministrul apărării naționale.

CAPITOLUL 7

Trecerea în rezerva sau direct în retragere a cadrelor militare

Art. 85

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pot fi trecuți în rezerva sau direct în retragere, după caz, în următoarele situații:

- a) la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă;
- b) sunt clasați "inapt pentru serviciul militar" de către comisiile de expertiza medico-militară;
- c) sunt clasați "apt limitat";
- d) au împlinit limita de vârstă în grad;
- e) când, în urma reorganizării unor unități și a reducerii unor funcții din statele de organizare, nu sunt posibilități pentru a fi încadrați în alte funcții sau unități, precum și pentru alte motive sau nevoi ale Ministerului Apărării Naționale;
 - e¹) la expirarea termenului prevăzut în contractul încheiat în condițiile art. 41¹, dacă una dintre părți nu este de acord cu reînnoirea acestuia;
 - f) pentru a fi numiți într-o funcție publică, civilă, cu mențiunea de a fi trecuți în rezerva;
 - g) la cerere, pentru motive bine întemeiate;
 - h) prin demisie;
 - i) când manifesta dezinteres în îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor de serviciu sau în perfecționarea pregătirii lor militare și de specialitate;
 - i¹) când nu promovează baremele de pregătire fizică, în condițiile stabilite prin ordin al conducătorului instituției;
 - j) când comit abateri grave de la prevederile regulamentelor militare sau de la alte dispoziții legale;
 - k) când, pentru o infracțiune săvârșită din culpă, li s-a aplicat prin hotărâre judecătorească suspendarea executării pedepsei sub supraveghere ori a amenzii, precum și în cazurile când au beneficiat de amnistie sau grațiere înainte de începerea executării pedepsei;
 - l) când încalcă prevederile art. 4 lit. a) alin. 2 și art. 29 lit. f);
 - m) în cazul neavizării în vederea acordării autorizației de acces la informații clasificate sau certificatului de securitate, la retragere ori în cazul în care aceste documente nu sunt revalidate, din motive imputabile cadrului militar în condițiile legii;
 - n) după punerea la dispoziție, potrivit legii, ca urmare a limitării nivelului de acces la informații clasificate, atunci când nu se identifică o funcție corespunzătoare gradului deținut cu o prevedere a nivelului de acces la informații clasificate înscrisă în fișa postului, la nivelul acordat după limitare.

Trecerea în rezervă sau direct în retragere se face din oficiu, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. a), b), d), e), f), i¹), l), m) și n), la propunerea consiliilor de judecată, în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. i) și j), iar, în celelalte condiții, la propunerea comandanților unităților din care fac parte, înaintată ierarhic.

Raportul comandanților privind trecerea în rezerva a cadrelor militare în condițiile prevăzute la alin. 1 lit. h) se înaintează pe cale ierarhica, împreună cu raportul de demisie, celor în a căror competență intra, potrivit art. 43, trecerea în rezerva. Până la comunicarea ordinului de trecere în rezerva, cei în cauza sunt obligați să-și îndeplinească atribuțiile funcțiilor în care sunt încadrați, precum și toate îndatoririle ce le revin.

Pe timp de război, al mobilizării, stării de asediu și stării de urgență cadrele militare nu se trec în rezerva prin demisie.

Ofițerii în activitate care au împlinit limita de vârstă în grad pentru clasa a III-a în rezervă, prevăzută la art. 86 alin. 4, precum și cadrele militare care au fost clasate medical «inapt pentru serviciul militar cu

scoatere din evidență» se trec direct în retragere, prin aplicarea uneia dintre prevederile alin. 1, în raport cu motivele care determină schimbarea situației militare.

Cadrele militare nu pot fi trecute în rezervă ca urmare a prezentării demisiei pe timpul executării misiunilor prevăzute la art. 2 din Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român, cu modificările ulterioare, precum și pe timpul executării altor misiuni în străinătate.

Art. 86

Limitele de vârstă în grad până la care cadrele militare pot fi menținute în activitate sunt vârstele standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzute de legislația asigurărilor sociale și pensiilor care reglementează sistemul public de pensii pentru instituțiile din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale.

Limitele de vârstă în grad până la care generalii și amiralii pot fi menținuți în activitate sunt:

a) pentru general de brigadă cu o stea, respectiv general de flotilă aeriană cu o stea, pentru cei din arma aviație, și contraamiral de flotilă cu o stea, pentru cei din arma marină - 56 de ani;

b) pentru general-maior cu două stele, respectiv contraamiral cu două stele, pentru cei din arma marină - 57 de ani;

c) pentru general-locotenent cu trei stele, respectiv viceamiral cu trei stele, pentru cei din arma marină - 58 de ani;

d) pentru general cu patru stele, respectiv amiral cu patru stele, pentru cei din arma marină - 59 de ani.

În situația în care limitele de vârstă în grad prevăzute la alin. 2 sunt mai mici decât vârstele standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzute de legislația asigurărilor sociale și pensiilor care reglementează sistemul public de pensii pentru instituțiile din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, generalii și amiralii sunt menținuți în activitate până la vârsta standard.

Prevederile alin. 2 se aplică exclusiv Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Afacerilor Interne.

Generalii și amiralii din cadrul Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, Serviciului de Telecomunicații Speciale și Serviciului de Protecție și Pază sunt menținuți în activitate după împlinirea vârstei standard de pensionare, până la vârsta de 60 de ani, sau sunt trecuți în rezervă, la cerere, în condițiile prevederilor legale în vigoare.

În raport cu nevoile de încadrare, cadrele militare pot fi menținute în activitate după împlinirea vârstei standard de pensionare până la vârsta de 60 de ani, cu aprobarea anuală a conducătorului instituției.

Limitele de vârstă în grad până la care cadrele militare în rezervă pot fi menținute în evidență sunt de 55 de ani pentru clasa I, 60 de ani pentru clasa a II-a și 63 de ani pentru clasa a III-a.

Art. 87

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate condamnați prin hotărâre judecătorească la pedeapsa închisorii cu executarea acesteia, precum și cei condamnați pentru infracțiuni săvârșite cu intenție la pedeapsa închisorii cu suspendarea executării ori cu amendă se trec în rezerva sau direct în retragere.

Cadrele militare în activitate condamnate prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă la pedeapsa închisorii cu executarea acesteia se trec în rezervă sau direct în retragere din oficiu.

Cadrele militare în activitate din Ministerul Apărării Naționale condamnate pentru infracțiuni săvârșite cu intenție la pedeapsa amenzii penale sau cu închisoare, cu suspendarea executării ori grațiate, înainte de începerea executării pedepsei sau cu privire la care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei, pot fi trecute în rezervă sau direct în retragere ori pot fi menținute în activitate, pe baza propunerilor înaintate ierarhic comandanților/șefilor care au stabilite competențe în acest sens, prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 88

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pentru care consiliile de judecată au stabilit ca au încălcat prevederile art. 28 și 30 alin. 2 se trec în rezerva sau direct în retragere.

Art. 89

Hotărârea privind menținerea în activitate a cadrelor militare trimise în judecată pentru săvârșirea de infracțiuni se ia după soluționarea definitivă a cauzei.

Cadrele militare în activitate din Ministerul Apărării Naționale se suspendă din funcție pe perioada în care, fiind în stare de arest preventiv, sunt urmărite penal, trimise în judecată ori sunt judecate de către instanțele judecătorești. Pe perioada suspendării din funcție, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii nu beneficiază de niciun drept din partea Ministerului Apărării Naționale.

Prin excepție de la prevederile alin. 2, cadrele militare, pe perioada suspendării din funcție, pot beneficia de dreptul prevăzut la art. 9 lit. e) și de dreptul de folosință a locuinței de serviciu.

Cadrele militare în activitate din Ministerul Administrației și Internelor, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Serviciul de Protecție și Pază se pun la dispoziție când sunt trimise în judecată sau sunt judecate de către instanțele judecătorești în stare de libertate pentru fapte în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcțiilor în care sunt încadrate.

În Ministerul Apărării Naționale, cadrele militare în activitate se pun la dispoziție când sunt trimise în judecată sau sunt judecate de către instanțele judecătorești în stare de libertate pentru fapte în legătură cu exercitarea atribuțiilor funcțiilor în care sunt încadrate, numai la propunerea consiliilor de judecată și a comandanților de unități.

Cadrele militare puse la dispoziție în condițiile prevăzute la alin. 4 și 5 îndeplinesc atribuțiile stabilite, în scris, de comandanții unităților din care fac parte și beneficiază de drepturile bănești corespunzătoare gradului pe care îl au, la minimum, precum și de celelalte drepturi stabilite cadrelor militare în activitate conform dispozițiilor legale.

În cazul în care s-a dispus achitarea, încetarea procesului penal, renunțarea la aplicarea pedepsei, clasarea ori renunțarea la urmărirea penală, cadrele militare care au fost suspendate din funcție în condițiile alin. 2 și care s-au aflat la dispoziție în condițiile alin. 4 și 5 sunt repuse în drepturile avute la data suspendării din funcție sau la data punerii la dispoziție, după caz, inclusiv în funcția deținută anterior sau în una echivalentă, și vor primi toate drepturile ce li s-ar fi acordat în perioada cât s-au aflat suspendate, respectiv puse la dispoziție, potrivit normelor legale în vigoare la data reîncadrării în funcție.

Cadrele militare condamnate prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă la o pedeapsă privativă de libertate cu executarea acesteia care anterior au fost suspendate din funcții se trec în rezervă începând cu data suspendării.

Cadrelor militare care au comis fapte pentru care s-a început urmărirea penală sau pentru care au fost trimise în judecată li se pot aplica sancțiuni disciplinare numai după soluționarea cauzei de către parchet ori de către instanța de judecată. În acest timp procedura disciplinară se suspendă.

Art. 90

Cadrele militare în activitate, care nu îndeplinesc condițiile de pensionare, nu pot fi trecute în rezervă pe timpul cât se află în incapacitate temporară de muncă, fiind internate în spitale ori sanatorii, se găsesc în concedii medicale sau în concediu pentru creșterea copilului, iar cadrele militare femei, nici în perioada gravidității, a concediului de risc maternal și a celui de maternitate, acordate potrivit art. 15.

Dispozițiile alin. 1 nu se aplică celor care urmează să fie trecuți în rezerva potrivit prevederilor art. 85 alin. 1 lit. g), h), j), k) și l), art. 87 și 88.

Art. 91

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii care au angajament cu Ministerul Apărării Naționale sa îndeplinească serviciul în armata o anumită perioadă de timp, în situația că nu respecta angajamentul și sunt trecuți în rezerva prin aplicarea uneia dintre prevederile de la art. 85 alin. 1 lit. g)-l), art. 87 și 88, sunt obligați sa restituie cheltuielile de întreținere pe timpul școlarizării, în condițiile stabilite prin lege.

CAPITOLUL. 8

Limitele de vârstă și stagiile minime în grad

Secțiunea 1

Limitele de vârstă în grad

Art. 92

Abrogat.

Art. 92¹

Abrogat.

Art. 93

Abrogat.

Art. 93¹

Abrogat.

Secțiunea a 2-a

Stagiile minime în grad

Art. 94

În timp de pace, stagiul minim în grad pentru înaintarea în gradul următor a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în activitate se stabilește astfel:

A. Pentru ofițeri:

- a) sublocotenent și aspirant 3 ani
- b) locotenent 5 ani
- c) căpitan 5 ani
- d) maior și locotenent-comandor 5 ani
- e) locotenent-colonel și căpitan-comandor 5 ani.

Pentru gradele de colonel, comandor și superioare acestora nu se stabilesc stagii în grad.

B. Pentru maiștri militari și subofițeri:

- a) maistru militar clasa a IV-a și sergent major 4 ani
- b) maistru militar clasa a III-a și plutonier 5 ani
- c) maistru militar clasa a II-a și plutonier major 7 ani
- d) maistru militar clasa a I și plutonier adjutant 6 ani.

Art. 94¹

Pentru cadrele militare prevăzute la art. 2 alin. 2¹ lit. A a) stagiul minim în grad pentru înaintarea în gradul următor, în timp de pace, este de 3 ani.

Art. 95

La calculul stagiului minim în grad nu se ia în considerare timpul în care cadrele militare în activitate din Ministerul Apărării Naționale au absentat de la program datorită incapacității temporare de muncă și concediilor prevăzute la art. 15, dacă absențele însumează 365 de zile pe parcursul a 2 ani calendaristici consecutivi.

Art. 96

Stagiul minim în grad se reduce cu un an pentru ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate care, pe întreaga durată a stagiului, îndeplinesc funcții de personal navigant din aviație, de parașutiști, de personal ambarcat pe submarine, pe vedete torpiloare sau pe alte nave similare, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, precum și pentru scafandri.

Art. 97

În timp de pace, stagiul minim în grad pentru ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezerva este mai mare cu un an decât cel prevăzut la art. 94, iar în timp de război este cel de la articolul respectiv. La chemarea în activitate, pentru stabilirea stagiului în gradul pe care îl au, li se iau în calcul trei pătrimi din stagiul în gradul pe care îl au ca rezerviști.

Art. 98

În timp de război, stagiul minim în grad se reduce la jumătate pentru ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate, precum și pentru cei în rezerva mobilizați în unități militare. Timpul cât sunt încadrați în unități în zona acțiunilor militare se socotește dublu la calculul stagiului minim în grad.

Art. 99

Timpul cât ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate au fost condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei ori au fost condamnați cu executarea acesteia, însă au fost amnistiați sau grațiați înainte de a începe executarea, precum și în timpul cât ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în rezerva au fost condamnați la închisoare cu executarea pedepsei într-un loc de detenție sau prin munca fără privare de libertate, nu se ia în calculul stagiului minim în grad, cu excepția cazurilor când, în urma rejudecării cauzei, instanța competența a pronunțat achitarea.

CAPITOLUL 9

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 100

Sistemul de evidență a cadrelor militare în activitate și în rezerva, metodologia acestei activități, în timp de pace și în timp de război, precum și organele care țin evidența se stabilesc de Ministerul Apărării Naționale, mai puțin situațiile reglementate prin lege.

Actul oficial prin care se dovedește, în cadrul Ministerului Apărării Naționale, vechimea în serviciul militar și funcțiile îndeplinite de ofițeri, maiștri militari și subofițeri este fișa matricolă.

Art. 101

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii în activitate pot fi detașați pentru a executa misiuni în afară Ministerului Apărării Naționale. Detașarea și încetarea detașării se fac prin ordin al ministrului apărării naționale sau a comandanților stabiliți de acesta.

Pe timpul detașării, ofițerii, maiștrii militari și subofițerii au îndatoririle și drepturile ce le revin din calitatea

de cadru militar în activitate, precum și obligația de a participa la pregătirea militară în cadrul unității stabilite de Ministerul Apărării Naționale.

În situația când interesele Ministerului Apărării Naționale o impun, se poate dispune încetarea detașării cadrelor militare prin ordinul ministrului apărării naționale sau al comandanților stabiliți de acesta.

Art. 102

Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii trecuți în rezerva sau direct în retragere pot fi angajați în sectoarele civile pe baza licenței sau diplomei de absolvire a instituțiilor militare de învățământ ori li se iau în considerare studiile militare potrivit echivalării stabilite printr-un nomenclator elaborat de Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Învățământului, cu avizul Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Art. 103

Ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor trecuți în rezerva potrivit prevederilor art. 85 alin. 1 lit. c), d) și e) și care nu îndeplinesc condițiile pentru a beneficia de pensie militară de serviciu li se va asigura, cu prioritate, recalificarea și reintegrarea în munca prin grija Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

Art. 104

În sensul prevederilor prezentei legi, prin termenul unități militare se înțelege companiile și batalioanele corp aparte, precum și toate eşaloanele de nivel similar și superioare acestora.

În caz de război unitățile considerate ca făcând parte din zona acțiunilor militare se stabilesc de către Marele Cartier General.

Art. 105

Pentru menținerea legăturii ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor în rezerva cu preocupările curente din cadrul armatei, Ministerul Apărării Naționale organizează acțiuni de informare a acestora cu privire la diverse laturi și aspecte ale dezvoltării științei și artei militare, ale perfecționării procesului de pregătire a trupelor și ale înzestrării cu tehnica militară.

Art. 106

Ofițerii în activitate și în rezerva care la data intrării în vigoare a prezentei legi au gradul de locotenent major vor fi înaintați în gradul următor astfel:

a) cei care sunt în ultimul an de stagiu în grad ori au depășit acest stagiu vor fi înaintați în gradul de căpitan;

b) ofițerii în activitate care au o vechime în grad de până la 4 ani și ofițerii în rezerva care au o vechime în grad de până la 5 ani vor fi înaintați în gradul de căpitan și li se va prelungi stagiul în acest grad cu numărul de ani cu care au fost înaintați în grad mai devreme decât în condițiile prevăzute de reglementările existente până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Ofițerii în activitate menționați la alin. 1 se înaintează în gradul următor fără a li se cere să fie încadrați în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad egal sau mai mare decât gradul de căpitan.

Ofițerilor care la aceeași dată au gradul de locotenent li se prelungește stagiul în grad, peste cel stabilit la art. 94, cu 3 ani celor în activitate și cu 4 ani celor în rezerva.

Ofițerii în activitate menționați la alin. 3, pe timpul celor 3 ani, dar numai până la prima modificare a soldelor de grad, vor primi solda de grad corespunzătoare gradului de locotenent major, prevăzută în reglementările existente la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 107

Dispozițiile art. 55 alin. 1, referitoare la vechimea în funcții prevăzute în statele de organizare cu grad

superior celui pe care îl au ofițerii ce urmează a fi înaintați în gradul următor, se aplică după un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Dispozițiile art. 56 alin. 1 paragraful B lit. a) și ale art. 80 se aplică ofițerilor în activitate după o perioadă de 3 ani, timp în care se poate organiza și examenul pentru gradul de maior, iar cele de la art. 56 alin. 1 paragraful B lit. b) și paragraful C lit. c), după o perioadă de 6 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Timp de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, locotenent-coloneii și căpitan-comandorii care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 56 alin. 1 paragraful C lit. b) vor putea fi înaintați în gradul următor în urma promovării examenului pentru gradul de colonel, respectiv de comandor.

În termen de 5 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi se vor elimina toate cazurile care intra sub incidența dispozițiilor art. 74 alin. 2.

Ofițerii cu grade de la căpitan la locotenent-colonel și căpitan-comandor care, în termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, sunt trecuți în rezerva sau direct în retragere prin aplicarea art. 85 lit. a)-e) și nu au fost înaintați în grad pe timpul cât s-au aflat în activitate, deoarece nu erau încadrați pe funcții corespunzătoare noilor grade, la trecerea în rezerva sau direct în retragere vor fi înaintați în gradul următor, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la cap. IV, cu excepția celor de la art. 54.

Cadrelor militare li se conferă ordinul sau medalia "Meritul Militar", conform prevederilor legale în vigoare, acordându-li-se brevete care atesta decorațiile conferite.

Locotenent-coloneii și căpitan-comandorii fără studii militare superioare, încadrați pe funcții de colonel, respectiv comandor, vor putea fi avansați în gradul următor, în timp de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, în urma promovării examenului pentru gradul de colonel, respectiv comandor, chiar dacă nu îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 56 alin. 1 paragraful C lit. a).

Art. 108

Prevederile din prezenta lege referitoare la cadrele militare în rezerva și în retragere, pensionari militari, se aplică și celor aflați în plata la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 108¹

Gradul de sergent acordat militarilor din Ministerul Apărării Naționale până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se înlocuiește cu gradul de caporal.

Art. 109

Dispozițiile prezentei legi se aplică în mod corespunzător și ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor aparținând Ministerului de Interne și Ministerului Justiției, respectiv serviciilor de stat specializate în domeniul apărării și siguranței naționale care, potrivit legii, au în structurile proprii personal militar.

Competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta lege, sunt îndeplinite, după caz, de conducătorii ministerelor și serviciilor respective; cele ale șefului Statului Major General, de către înlocuitorii de drept ai acestora, iar cele ale colegiului ministerului, de consiliul director.

Dispozițiile art. 2 alin. 2¹ paragraful A, paragraful B lit. a) și b), art. 5 alin. 2, art. 41¹, art. 50 alin. 5, art. 51 alin. 2, art. 75¹, art. 85 alin. 1 lit. e¹) și art. 108¹ se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale.

Numirea, promovarea, transferul, limitele de vârstă, condițiile de menținere în magistratură și celelalte aspecte ale carierei profesionale a judecătorilor și procurorilor militari sunt supuse normelor care reglementează statutul judecătorilor și procurorilor.

Dispozițiile art. 27 se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Serviciul de Protecție și Pază și Serviciul Român de Informații.

Dispozițiile art. 85 alin. 1 lit. n) se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale,

Ministerul Administrației și Internelor, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Serviciul Român de Informații și Serviciul de Informații Externe.

Dispozițiile art. 77¹ și art. 78 alin. 3 se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Protecție și Pază și Serviciul de Telecomunicații Speciale.

Dispozițiile art. 85 alin. 6 se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Serviciul de Informații Externe, Serviciul Român de Informații și Serviciul de Telecomunicații Speciale.

Dispozițiile art. 87 alin. 1 se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Administrației și Internelor și Serviciul de Protecție și Pază.

Dispozițiile art. 87 alin. 2 se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe și Serviciul de Telecomunicații Speciale.

Dispozițiile art. 87 alin. 3 se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe și Serviciul de Telecomunicații Speciale.

Dispozițiile art. 89 alin. 5 se aplică în exclusivitate cadrelor militare din Ministerul Apărării Naționale și Serviciul de Informații Externe.

Dispozițiile art. 2 alin. 2, art. 55 alin. 1 și art. 56-59, 62, 80 și 81 nu se aplică ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor din Ministerul Apărării Naționale.

Art. 110

Transferul cadrelor militare între ministerele și serviciile menționate la art. 109 se face prin ordin al conducătorului instituției din subordinea căreia se transfera, la cererea ori cu acordul conducătorului instituției la care se transfera.

Art. 111

Miniștrii, secretarii de stat, subsecretarii de stat și asimilații acestora, civili, din Ministerul Apărării Naționale și instituțiile prevăzute la art. 109, beneficiază de drepturile materiale stabilite în prezenta lege pentru cadrele militare în activitate, echivalente ofițerilor cu grad de general, respectiv de amiral.

Art. 112

În sensul prevederilor prezentei legi, familia cadrelor militare cuprinde soțul, copiii și părinții aflați în întreținerea legală a acestora.

Art. 113

Prezenta lege intră în vigoare după 60 de zile de la publicarea ei în Monitorul Oficial al României. La aceeași dată Statutul corpului ofițerilor, Statutul corpului maiștrilor militari și Statutul corpului subofițerilor, aprobate prin H.C.M. nr. 1.177/1965, nr. 924/1964 și nr. 1.178/1965, precum și orice alte dispoziții contrare se abroga.